

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/137/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010904
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010904.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 02.06.2023 pod sp. zn. 28PP/28/2023, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 08.08.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 0T/155/2022 zo dňa 04.08.2022 zamietol.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky podmienkového prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, tým, že vykonal potrebnú časť z uloženého trestu odňatia slobody, avšak nebola splnená ani jedna z materiálnych podmienok. V prípade prvej materiálnej podmienky a to tej, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, okresný súd konštatoval, že z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody vyplynulo, že síce správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, avšak odsúdený doposiaľ nezískal žiadnu disciplinárnu odmenu, v období od decembra 2022 do konca marca 2023 nebol pracovne zaradený z dôvodu nezájmu o prácu a slabé pracovné výkony. Okrem toho stanovené ciele programu z tohto dôvodu plní iba čiastočne a aj splnenie podmienok na podmienkové prepustenie preukazuje len čiastočne. Okresný súd teda vyslovil záver, že správanie odsúdeného vo výkone trestu je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. Odsúdený svojou vlastnou aktivitou, ktorú možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny nepreukázal polepšenie a skutočnú snahu po náprave. Poukázal nato, že nemožno teda urobiť záver, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, ba práve naopak absencia disciplinárnych odmien a nezájmu o prácu svedčia o jeho nevyraznej snahe o preukázanie schopnosti viesť riadny život na slobode. K druhej materiálnej podmienke, ktorej naplnenie je podmienené dôvodným očakávaním vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (resp. neexistenciou príliš veľkého rizika jeho recidívy), okresný súd uviedol, že ani táto v prípade odsúdeného nebola splnená, pretože odsúdený bol doposiaľ 3-krát súdne trestaný za trestné činy spáchané na úseku cestnej premávky. S poukazom aj na absenciu disciplinárnych odmien, je správanie odsúdeného vo výkone trestu skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. Uvedené závery vyplývajú súdu z toho, že hoci bola odsúdenému už jedenkrát poskytnutá šanca na vedenie riadneho

života formou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Osoba odsúdeného podľa názoru okresného súdu nevytvára reálne predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody by viedla riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený A. B., ktorú do dňa konania neverejného zasadnutia bližšie písomne neodôvodnil.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne mu záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, a to dňa 02.04.2023, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojím správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod. Všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti môžu do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí brány väzenia. (R 73/2009)

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Krajský súd predovšetkým poznamenáva, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu v podmienkach výkonu trestu, bol páchatel automaticky prepustený (podľa hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody odsúdený mal v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, hoci nebol disciplinárne potrestaný ani odmenený), po odpykaní stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Krajský súd pri preskúmaní prvej materiálnej podmienky z obsahu spisového materiálu zistil, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu žiadne výraznejšie polepšenie nepreukázal, hoci správanie a vystupovanie počas výkonu trestu mal na požadovanej úrovni. Na osobu odsúdeného ku dňu vypracovania hodnotenia, t. j. dňa 11.05.2023, síce neboli zaznamenané disciplinárne pokarhania, ale ani disciplinárne odmeny, avšak vzhľadom k dĺžke už vykonaného trestu, absencia disciplinárnych odmien a preukázanie splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie v plnom rozsahu nesvedčí o jeho polepšení. V jeho prospech nebola ani tá skutočnosť, že ciele programu zaobchádzania odsúdený plnil čiastočne, či tá skutočnosť, že z dôvodu nezájmu o prácu a slabých pracovných výkonov bol z pracoviska ústavu vyradený. Navyše odsúdený bol už v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody, taktiež bol uznaný za vinného v trestnej veci, z ktorej chcel byť podmiennečne prepustený, zo spáchania skutku, ktorého sa dopustil len pomerne krátko po začiatku plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia v inej trestnej veci, a preto aj skúmanie všetkých relevantných skutočností na účely posúdenia prvej materiálnej podmienky musí byť prísnejšie, a tak je aj podľa názoru krajského súdu vzhľadom na tieto zistené skutočnosti potrebné na odsúdeného aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie jeho nápravy. Krajský súd rovnako ako okresný súd po preskúmaní zabezpečeného spisového materiálu dospel k záveru, že odsúdený nesplnil prvú materiálnu podmienku.

Pokiaľ ide o splnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017).

V danom prípade je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol doposiaľ trikrát súdne trestaný aj za totožnú trestnú činnosť (marenie výkonu úradného rozhodnutia), pričom mu bol uložený podmiennečný i nepodmiennečný trest odňatia slobody a teda mal možnosť preukázať, že či podmiennečné odsúdenie splní u neho očakávaný účel, avšak odsúdený sa dokonca i v čase plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia opakovane dopustil skutku kvalifikovaného ako trestný, za ktorý bol právoplatne odsúdený. Odsúdenému už bola zo strany spoločnosti daná možnosť dokázať, že ďalší výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody v jeho prípade nie je potrebný, pričom odsúdený túto šancu nevyužil a naďalej páchal protiprávnu činnosť (pozn. odsúdený sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia dopustil totožného trestného činu, za spáchanie ktorého si aktuálne odpykáva trest odňatia slobody). Krajský súd preto nemal pochybnosť, že u odsúdeného už uložený trest neplní resocializačnú funkciu, funkciu individuálnej a generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, ale len funkciu ochrannú, kedy sa ďalším výkonom trestu chráni okolitá spoločnosť. Bez povšimnutia nezostala ani tá skutočnosť, že odsúdený v minulosti pri výkone nepodmiennečného trestu odňatia slobody bol podmiennečný prepustený, a preto možno konštatovať, že formálne deklarovanie snahy odsúdeného viesť riadny život, nebolo pre súd dostatočnou zárukou na jeho podmiennečné prepustenie. U odsúdeného sú zakorenené sklony k páchaniu trestnej činnosti, k nerešpektovaniu právneho poriadku, základných noriem občianskej spoločnosti, k nedodržiavaniu zákonných povinností, bolo podľa mienky krajského súdu potrebné, aby odsúdený pokračoval vo výkone uloženého trestu odňatia slobody.

Vzhľadom už aj na tieto skutočnosti, má krajský súd za to, že náprava páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody,

pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (tak, ako na to správne poukázal i okresný súd) by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.